

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Bestemmingsplan buitengebied Waalre

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

2 mei 2013 / rapportnummer 2772-32

1. Oordeel over het milieueffectrapport (MER)

De gemeente Waalre heeft het voornemen een bestemmingsplan vast te stellen voor haar buitengebied. Aanleiding is de verplichting om te beschikken over een actueel, gedigitaliseerd bestemmingsplan¹. Het bestemmingsplan biedt het kader voor uitbreiding van veehouderijen. Vanwege dit kaderstellende karakter bestaat de verplichting een plan-MER op te stellen.

In dit advies spreekt de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna 'de Commissie')² zich uit over de juistheid en de volledigheid van het MER.

In het MER wordt op een duidelijke en overzichtelijke manier inzicht gegeven in milieugevolgen van de uitgewerkte alternatieven. Uit het MER blijkt dat het plan significante negatieve effecten op Natura-2000 gebieden niet uitsluit.

De Commissie signaleert bij de toetsing van het MER echter een aantal tekortkomingen. Zij acht het opheffen ervan essentieel voor het volwaardig meewegen van het milieubelang bij de besluitvorming over het bestemmingsplan. De tekortkomingen betreffen:

- Een uitvoerbaar alternatief; In het MER ontbreekt een alternatief waarin op bestemmingsplan niveau de zekerheid verkregen is dat geen aantasting van de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden in de omgeving plaatsvindt.
- Ecologische hoofdstructuur; het MER bevat geen informatie over de effecten van de uitbreiding van de woonfuncties op de EHS.

De Commissie adviseert om op deze punten eerst een aanvulling op het MER op te stellen en pas daarna een besluit te nemen. In hoofdstuk 2 licht de Commissie haar oordeel toe en in hoofdstuk 3 geeft ze aandachtspunten voor het vervolgtraject.

Het concept-advies is op 23 april 2013 toegezonden aan het bevoegd gezag. Op 25 april is een wijziging van artikel 19kd Natuurbeschermingswet 1998 in werking getreden. Bij het opstellen van het MER kon hier nog geen rekening mee worden gehouden. Gelet op de meest waarschijnlijke bedoelingen van de wetgever gaat de Commissie er van uit dat de effecten van stikstofdepositie als gevolg van plannen moeten worden vergeleken met het vigerende planologische kader. De gemeente heeft verzocht om het advies uit te brengen zoals dat is opgesteld voorafgaand aan de wetswijziging. De Commissie adviseert het bevoegd gezag om in de besluitvorming rekening te houden met de in deze wetswijziging bedoelde beoordeling.

¹ Daarnaast dient het bestemmingsplan te worden aangepast aan de Verordening Ruimte Noord Brabant en de nieuwe IMRO-standaard.

² De samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens vindt u in bijlage 1 bij dit advies of op www.commissiemer.nl.

2. Gesignaleerde tekortkomingen

In dit hoofdstuk licht de Commissie haar oordeel toe en doet zij aanbevelingen voor de op te stellen aanvulling. Deze aanbevelingen zijn opgenomen in een tekstkader. Naar het oordeel van de Commissie is het uitvoeren ervan essentieel om het milieubelang volwaardig mee te wegen bij de besluitvorming.

2.1 Voornemen en alternatieven

In het MER is een kwantitatieve beschrijving gegeven van de situatie met betrekking tot stikstofdepositie voor de maximale mogelijkheden van het bestemmingsplan (scenario maximaal). Dit scenario laat zien dat bij maximale invulling van hetgeen binnen het nieuwe bestemmingsplan mogelijk is, grote toenames van de depositie van stikstof op Natura 2000-gebieden op zullen treden. Overigens geldt dit ook voor het bestaande bestemmingsplan. Daarnaast is een kwalitatieve beschrijving gegeven van een realistische situatie (realistisch scenario), gebaseerd op lokale kennis over de in Waalre te verwachten ontwikkelingen in de agrarische sector. Ten aanzien van dit tweede scenario wordt slechts aangegeven dat de stikstofdepositie lager zal zijn dan bij het scenario maximaal, maar dat er lokaal nog steeds sprake kan zijn van een toename van de depositie.

Uit het plan-MER blijkt dat significante gevolgen voor Natura 2000-gebieden in de omgeving niet zijn uit te sluiten. Het MER bevat echter geen alternatieven of maatregelen die deze effecten kunnen voorkomen. Ook in het bestemmingsplan zijn geen regels opgenomen waaruit volgt dat het vast staat dat –ten opzichte van de in de huidige situatie veroorzaakte stikstofdepositie vanuit het bestemmingsplangebied– een toename van stikstofdepositie op Natura2000-gebieden is uit te sluiten. Dit betekent dat –terecht– in de bij het Plan-MER gevoegde Passende Beoordeling is geconcludeerd dat niet is uit te sluiten dat er significant negatieve gevolgen voor de instandhoudingsdoelen van de omliggende Natura 2000-gebieden zullen zijn.

In het MER ontbreekt daardoor een alternatief waarin op bestemmingsplan niveau de zekerheid verkregen is dat de effecten van stikstof op Natura 2000-gebieden niet toenemen. Volgens de Natuurbeschermingswet 1998 kan pas een besluit worden genomen indien deze zekerheid wel wordt verkregen.

Volgens de Commissie zijn wel alternatieven denkbaar met minder milieugevolgen. Mogelijke elementen van zo'n alternatief kunnen zijn: het beperken van uitbreidingsmogelijkheden, beperken van mogelijkheid tot omschakeling van akkerbouw naar veehouderij, nadere eisen aan grondgebonden veehouderij en toepassing van technische maatregelen aan de bron.

<p>De Commissie adviseert in een aanvulling te onderzoeken of er alternatieven of maatregelen zijn waardoor de depositie van stikstof in Natura 2000-gebieden niet toeneemt, waardoor aantasting van de natuurlijke kenmerken kan worden voorkomen.</p>

Op 25 april is een wijziging van artikel 19kd Natuurbeschermingswet 1998 in werking getreden. Bij het opstellen van het MER kon hier nog geen rekening mee worden gehouden. Vanwege de interpretatieruimte die het gewijzigde artikel biedt, heeft de Commissie m.e.r. aan de betrokken bewindspersonen om een nadere interpretatie van het artikel gevraagd.

Gelet op de meest waarschijnlijke bedoelingen van de wetgever gaat de Commissie er van uit dat de effecten van stikstofdepositie als gevolg van plannen moeten worden vergeleken met het vigerende planologische kader. Het is echter niet uitgesloten dat invulling van de in het plan geboden planologische ruimte die nog niet eerder is ingevuld, leidt tot een toename van stikstofdepositie op nabijgelegen Natura 2000-gebieden. De Commissie adviseert het bevoegd gezag om in de besluitvorming rekening te houden met de in deze wetswijziging bedoelde beoordeling.

2.2 Ecologische Hoofdstructuur (EHS)

In het bestemmingsplan wordt het woongebied nabij Villa Treeswijk opgenomen met de daarvoor geldende bouwrechten. Bij het locatiebezoek constateerde de Commissie dat dit woongebied, samen met het landgoed Treeswijk onderdeel uitmaakt van de EHS³. Het (ontwerp)bestemmingsplan laat bepaalde ingrepen in dit gebied toe, waaronder woningbouw en aanverwante ingrepen, die invloed hebben of kunnen hebben op de waarden van de EHS. De Commissie stelt vast dat het MER geen informatie biedt over de effecten van uitbreiding van de woonfuncties op de EHS. Ook ontbreekt inzicht in de wijze waarop het “nee tenzij”-regime van de Verordening Ruimte van de Provincie Noord-Brabant bij de aanwijzing van dit gebied is toegepast.

De Commissie beveelt aan in een aanvulling op het MER aan te geven welke effecten kunnen optreden ten gevolge van de woningbouw in dit gebied en op welke wijze het “nee tenzij”-regime voor de EHS is toegepast bij de bestemmingen in de omgeving van Villa Treeswijk.

3. Aandachtspunten

De opmerkingen hierna hebben geen betrekking op een essentiële tekortkoming. De Commissie hoopt met onderstaande aanbevelingen een bijdrage te leveren aan de kwaliteit van de verdere besluitvorming.

3.1 Woon- en leefklimaat

In het plan-MER is een kwalitatieve beschrijving gegeven van de geursituatie en mogelijke geurhinder door uitbreiding van de intensieve veehouderijen. Geconcludeerd wordt dat de geurbelasting in het maximale scenario zeker zal toenemen. In het realistische scenario zal de geurbelasting volgens het MER nagenoeg vergelijkbaar zijn met de geurbelasting op basis

³ . Uit het ontwerp-bestemmingsplan blijkt dat dit woongebied de dubbelbestemming “Waarde - attentiegebied ehs” heeft.

van de referentiesituatie, omdat ten opzichte van de referentiesituatie het aantal dieren min of meer gelijk zal blijven, maar het aantal bedrijven verder zal afnemen.

De Commissie leidt hieruit af dat het aantal dieren op (enkele) bedrijven toeneemt. Daardoor kunnen lokale knelpunten ontstaan. Het MER mist een verdere kwantitatieve beschrijving van de geursituatie bij het realistisch scenario om een inschatting van mogelijk knelpunten te kunnen maken. Tevens is onduidelijk welke maatregelen getroffen worden om de eventuele knelpunten weg te nemen danwel te minimaliseren.

- De Commissie beveelt aan om bij de besluitvorming over het definitieve bestemmingsplan aan te geven hoe wordt omgegaan met de onzekerheden ten aanzien van de geurbelasting.

3.2 Ecologische en landschappelijke waarden

In het MER wordt op diverse plaatsen aangegeven dat de Gemeente Waalre voornemens is om naast behoud ook verbeteringen tot stand te brengen van de ecologische en landschappelijke waarden, zoals een meer natuurlijke Tongelreep, versterking van de open gebieden en versterking van het beekdallandschap van de Dommel. In het MER is geen overzicht opgenomen van de verbeterdoelen voor de ecologische en landschappelijke waarden in deze gebieden. Ook ontbreekt een toetsing van de maatregelen die in het bestemmingsplan zijn opgenomen. Daardoor kan niet worden vastgesteld of het opgenomen regime van omgevingsvergunningen ondersteunend of strijdig is met deze verbeterdoelen.

- De Commissie beveelt aan om de verbeterdoelen voor ecologie en landschap nader te expliciteren en op basis daarvan randvoorwaarden en ontwerpcriteria op te stellen waaraan omgevingsvergunningen kunnen worden getoetst.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: college van burgemeester en wethouders van de gemeente Waalre

Bevoegd gezag: gemeenteraad van de gemeente Waalre

Besluit: vaststellen van bestemmingsplan Buitengebied Waalre

Categorie Besluit m.e.r.:

plan-m.e.r. vanwege kaderstelling voor categorie C14

plan-m.e.r. vanwege passende beoordeling

Activiteit: bestemmingsplan buitengebied

Procedurale gegevens:

kennisgeving MER in de Staatscourant en "Schakel" van 13 maart 2013

ter inzage legging MER: 14 maart t/m 24 april 2013

aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 12 maart 2013

toetsingsadvies uitgebracht: 2 mei 2013

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

Ing. J.H. Grit (secretaris)

Ing. H.J.M. Hendriks

B.J.H. Koolstra

Drs.ing. F. ten Thij

Ir. J. van der Vlist (voorzitter)

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in het besluit. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer, en van eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, vóór het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Omdat de Commissie niet is geraadpleegd bij de voorbereiding op het MER heeft ze een locatiebezoek afgelegd om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies:

- Ontwerp–bestemmingsplan Buitengebied Waalre (maart 2013)
- Regels buitengebied Waalre (maart 2013)
- Nota van beantwoording (niet gedateerd)
- Notitie Reikwijdte en detailniveau buitengebied Waalre (4 december 2012)
- planMER buitengebied Waalre (maarte 2013)
- Passende beoordeling buitengebied Waalre (maart 2013)
- Risicoanalyse Rijksweg A4 (niet gedateerd)
- Risicoanalyse buisleidingen (1 juni 2012)
- Nota externe veiligheid (niet gedateerd)
- Locaties regeling beëindiging veehouderijtakken (niet gedateerd)
- Nota van uitgangspunten bestemmingsplan buitengebied Dinteloord en Prinsenland (19 september 2007)
- Nota van uitgangspunten buitengebied Steenberg (augustus 2011)
- Retrospectieve toets bestemmingsplan buitengebied Dinteloord en Prinsenland (niet gedateerd)
- Nota inspraak en vooroverleg (26 januari 2013)
- Akoestisch onderzoek (2010)
- Quicksan toepassen wet geurhinder en veehouderij in de gemeente Waalre (4 februari 2008)

De Commissie heeft geen zienswijzen of adviezen via bevoegd gezag ontvangen.

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Bestemmingsplan buitengebied Waalre

ISBN: 978-90-421-3738-7

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

W www.commissiemer.nl

